

Dit artikel verscheen in mei 1997 in *Regeneration News*. Het is met toestemming van de auteur overgenomen en vertaald door Ine Wildschut.

Zo ben ik nu eenmaal

door Alan P. Medinger

Als ik met een bepaalde vriendin discussieer en daarbij enigszins negatief of afbrekend gedrag of een minder prettige houding die zij laat zien benoem, dan is vaak de laatste kaart die zij uitspeelt, als al het andere gefaald heeft: “Nou ja, zo ben ik nu eenmaal.” Onuitgesproken, maar niet mis te verstaan, zijn de impliciete boodschappen: “En ik kan daar niets aan doen,” en: “Als je er last van hebt, is dat jammer voor jou.” Dit is haar manier om de discussie te beëindigen, en meestal gebeurt dit ook.

Zo'n opmerking, zo openlijk geuit als in de alinea hierboven, klinkt als de woede-uitbarsting van een stampvoetend kind. Maar het is meer dan dat. Het is een houding die in het denken van veel volwassenen is binnengeslopen. Ik heb het gehoord in mijn eigen gedachten: “Ik ben nu eenmaal niet iemand die graag met mensen optrekt.” We horen het steeds weer van mensen die bij ons in counseling zijn: “Ik ben buitengewoon gevoelig.” “Op dit punt ben ik zwak.” Ik ben een heel emotioneel persoon.” “Ik kan niet goed omgaan met mannen.” “Ik heb niet veel wiskracht en doorzettingsvermogen.” “Ik ben niet erg geestelijk.” “Ik ben niet sportief.” Natuurlijk, de meeste uitspraken hebben wel een kern van waarheid in zich. Als ik heel eerlijk ben, moet ik toegeven dat ik me beter op mijn gemak voel als ik een artikel schrijf, dan wanneer ik een middag moet doorbrengen met een hele groep mensen om me heen. Je hebt misschien een groot probleem om te volharden, of in je omgang met mannen. Maar waar de schoen wringt (en waar het stampvoetend kind zich laat zien) is de veronderstelling dat we niet kunnen veranderen, of dat we geloven dat we overeenkomstig dit deel van onze natuur moeten handelen, ongeacht wat dat voor anderen betekent. Zo'n houding beperkt je levensruimte en is zelfs destructief. Dat het iets is, waar weerstand aan geboden moet worden, is evident. We kunnen de strijd aangaan door te beginnen met de erkenning (uitzonderlijke situaties waarin fysieke of mentale beperkingen aanwezig zijn daargelaten) dat de uitspraak, “Zo ben ik nu eenmaal” bijna nooit een wezenlijke rechtvaardiging is voor de wijze waarop wij ons leven leven. Tegen zo'n uitspraak zijn altijd twee dingen in te brengen. Ten eerste, we kunnen altijd veranderen - in ieder geval tot op zekere hoogte. Ten tweede, ons gedrag hoeft niet altijd onze natuurlijke neigingen te weerspiegelen.

Gezelschap

Onlangs had ik een zesdaagse retraite met ons team. Dit zijn mensen, waar ik echt van houd en die ik bewonder, mensen die ik echt interessant vind, mensen die goed bij mij passen en ik bij hen. Maar na de derde of vierde dag begon ik er genoeg van te krijgen om met hen samen te zijn. Sommige mensen, zoals mijn vrouw, bloeien op in het gezelschap van andere mensen. Ik heb de neiging er een beetje op af te knappen. Zo

ben ik en ik accepteer dat feit, maar het is niet altijd een neutrale karaktereigenschap. Als je je daardoor helemaal laat leiden of het gaat extreme proporties aannemen, dan kan het heel wat schade veroorzaken. Toen ik dit bij mijzelf herkende, jaren geleden, heb ik geprobeerd te veranderen. Ik heb gebeden dat ik meer van mensen zou houden, ze meer zou waarderen. Ik heb me er toe gezet dingen te doen met groepen mensen in de hoop dat ik het prettig zou gaan vinden en het met meer enthousiasme zou gaan doen. Deze inspanningen zijn de moeite waard geweest. Ik zal nooit echt een gezelschapsdier worden, maar ik zal ook nooit meer zo'n kluizenaar zijn als ik voorheen was. Gedurende de laatste drie dagen van de retraite heb ik mij niet teruggetrokken op mijn kamer om te lezen, te schrijven of patience te spelen. Alhoewel ik dat waarschijnlijk prettiger en meer ontspannen had gevonden, zou het niet gepast zijn geweest. Ik bleef in de groep en hopelijk waren de anderen zich niet echt bewust van mijn "zo-ben-ik-nu-eenmaal-gevoel". Ik weet dat ik gezegend werd door met hen samen te zijn.

Accepteren of veranderen?

Wat zijn de gebieden waar jij openlijk of van binnen verklaart: "Wel, zó ben ik." Ben je buitengewoon gevoelig of zwak op sommige terreinen? Heb je problemen om contacten aan te gaan met mannen? Is het probleem dat je niet veel fysiek doorzettingsvermogen hebt? Mijn antwoord aan jou is dat je kunt veranderen - in bepaalde mate, en je gedrag hoeft niet beheerst te worden door deze karaktertrekken. Maar je antwoord is wellicht, "Zijn we dan niet vrij om onszelf te accepteren zoals we zijn? Is niet juist het accepteren van onszelf een teken van emotioneel welbevinden?" *Maar is dit "echt wie ik ben"?* Dat kan zo zijn, maar de echte vraag is: wanneer kunnen we een van deze karaktereigenschappen zondermeer accepteren en wanneer moeten we strijden om te veranderen en knokken we om ons er niet door te laten beheersen? Het antwoord is eigenlijk heel eenvoudig: we moeten proberen te veranderen en proberen ons niet volledig door zo'n eigenschap te laten beheersen, wanneer negatieve resultaten het gevolg zijn. Het duidelijkste voorbeeld van zo'n negatief gevolg is dat die eigenschap deel is van een beweegreden voor zondig gedrag: "Ik ben niet zo sterk als andere mensen; ik geef altijd weer toe aan seksuele gevoelens." Of het kan een rechtvaardiging zijn om niet te doen wat we zouden moeten doen: "Ik moet ten minste negen of tien uur slaap hebben, er is dus echt geen mogelijkheid om tijd te nemen om rustig over dingen na te denken." We zouden een bepaalde karaktereigenschap ook nooit zonder strijd moeten accepteren als deze leidt tot gedrag dat niet goed is voor andere mensen. "Ik heb niet veel weerstand, dus mijn vrouw moet wel al het werk in en rond het huis doen." "Ik kan nu eenmaal niet met mensen zoals hij omgaan, daarom ben ik maar uit de therapiegroep gestapt." Ook moeten we de strijd aangaan als het een duidelijk invloed heeft op dat wat we in ons leven willen bereiken. Je wilt vrienden maken, of wellicht getrouwd zijn, maar je bent een verlegen persoon: zoek beetje bij beetje de verandering en laat je verlegenheid niet je hele leven beheersen. Je bent een persoon met veel emotionele behoeften, maar je wilt vrijkomen van homoseksualiteit: ga op zoek naar wat de achterliggende behoefte is van waar je naar verlangt en ga op zoek naar andere, meer gelegitimeerde manieren om aan die behoeften tegemoet te komen. Wees bereid om een bepaalde mate van pijn te verdragen. Dezelfde principes zijn van toepassing op elk aspect van onze strijd om homoseksualiteit te overwinnen. "Ja, maar zo ben ik nu eenmaal," is bijna altijd een uitdrukking naar buiten van een verkeerde attitude diep binnen in ons. Het kan betekenen dat een persoon koppig weigert een

poging om te veranderen te ondernemen. Het kan een teken zijn van egocentrisme of zelfzucht: "Ik doe de dingen zoals ik voel dat het goed is en het kan mij niet schelen wat het jou doet." Of het kan duiden op een gebrek aan geloof in onze eigen mogelijkheden om te groeien en te veranderen. Het betekent niet dat wij een enorm extraverte, van gezelschap houdende persoon worden, maar het betekent wel dat ik ten minste een beetje kan groeien en veranderen. Iedereen die in Christus is kan verwachten te groeien en te veranderen – als hij/zij dat ten minste wil.

De homogemeenschap zegt "Dat is precies wie ik ben, zó ben ik." De homogemeenschap heeft de "zó-ben-ik-houding" geïnstitutionaliseerd. Ik ben als homo geboren; ik kan niet veranderen; het kan mij niet schelen wat jij ervan vindt, het kan mij niet schelen welke ziektes ik verspreid of welke veranderingen er in de publieke moraal noodzakelijk zijn om mij de ruimte te geven om te zijn wie ik ben. Homoseksualiteit wordt gekarakteriseerd door onvolwassenheid en dus zien we vaak stampvoetende kleine kinderen in de gay-pride parades; we horen ze in heel veel homoverklaringen. Ieder van ons moet een balans vinden tussen zelfacceptatie en onze noodzaak om te veranderen. Veel homo's kiezen voor een extreme zelfacceptatie met een totale ontkenning van hun nood om te veranderen. Deze benadering, die in het begin zo weldadig aandoet, leidt maar al te vaak tot verkwiste en vernielde levens. Veel anderen zijn naar de andere kant doorgeslagen, zij wijzen zichzelf zozeer af, dat zij vervallen in zelfhaat. Zij zijn zo in beslag genomen door de afwijzing van zichzelf, dat zij weinig kracht hebben om te veranderen of om niet naar hun gevoelens te handelen.

Balans

Laat mij drie stappen beschrijven om hierin balans te krijgen.

Ten eerste, onderzoek bij jezelf welke karaktereigenschappen een belangrijke negatieve impact hebben op je leven: welke eigenschappen leiden tot gedrag dat moreel verwerpelijk is, die niet goed zijn voor andere mensen of die je verhinderen doelen in je leven te bereiken. Het is belangrijk om ze te ontdekken, ze te benoemen en dan alleen te werken aan die punten die de meeste negatieve consequenties hebben. Kies er eerst een uit; vermijd de neiging om alles in een keer te willen veranderen.

Ten tweede, geef toe dat je nooit volledig op dit terrein zult veranderen, beslis welk gedrag op dit moment voor jou acceptabel is. Wellicht zul je in de toekomst op dit punt nog veel verder kunnen groeien, maar kijk op dit moment eerst uit naar een verandering die voor jou te behappen is, en nog belangrijker, benoem het gedrag waarin je wordt opgeroepen om te veranderen ondanks de natuurlijke aanleg die je bij jezelf herkent.

Tot slot, vier je anders zijn waar het goede kwaliteiten betreft en vier je unieke combinatie van mogelijkheden. We hebben een liefhebbende Vader, die ons accepteert zoals we zijn, maar die ons tegelijkertijd roept tot verdere groei en volwassenheid. Wij zijn geen vrije mannen en vrouwen als we ons verstoppen achter "wie ik ben." Wij zijn geroepen tot een vrijheid die alleen kan komen als we bereid zijn te groeien en te veranderen.